

Załącznik nr 2 do Zarządzenia nr 10.2024
Dyrektora SCPU
z dnia 15.07.2024 r.

**STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH
OBOWIAZUJĄCE W SZCZECIŃSKIM CENTRUM
PROFILAKTYKI UZALEŻNIEŃ**

WERSJA SKRÓCONA

STANDARDY OCHRONY MAŁOLETNICH

Standard I. POLITYKA

1. Polityka ochrony małoletnich została opracowana zgodnie obowiązującymi w tym zakresie przepisami i zawiera wytyczne jak przeciwdziałać naruszaniu praw małoletnich oraz jakie kroki należy podjąć w przypadku zagrożenia ich bezpieczeństwa.

Standard II. PERSONEL

1. W SCPU zostały przyjęte zasady bezpiecznej rekrutacji, które są stosowane w odniesieniu do każdego stanowiska na którym pracownik może mieć kontakt z małoletnimi.
2. Określone są zasady bezpiecznych relacji całego personelu SCPU z małoletnimi, wskazujące, jakie zachowania są niedozwolone, a jakie pożądane w kontakcie z małoletnim.

Standard III. PROCEDURY

1. W SCPU opracowano procedury określające, jakie działanie należy podjąć w sytuacji krzywdzenia małoletniego lub zagrożenia jego bezpieczeństwa.
2. Personelu SCPU ma wiedzę do kogo należy zgłaszać informację o podejrzeniu krzywdzenia małoletnich.
3. Pracownicy SCPU mają dostęp do spisu instytucji i organizacji, które zajmują się interwencją i pomocą w sytuacjach krzywdzenia małoletnich.

Standard IV. MONITORING

Szczecińskie Centrum Profilaktyki Uzależnień monitoruje i okresowo weryfikuje zgodność prowadzonych działań z przyjętymi standardami ochrony małoletnich.

Polityka ochrony małoletnich przed krzywdzeniem

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich czynności podejmowanych przez personel Szczecińskiego Centrum Profilaktyki Uzależnień (SCPU) jest działanie dla dobra małoletnich i w ich najlepszym interesie. Personel SCPU traktuje małoletnich z szacunkiem oraz uwzględnia ich godność i potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez kogokolwiek przemocy wobec małoletnich w jakiejkolwiek formie. Personel SCPU realizując te cele działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych SCPU oraz swoich kompetencji. Zasady bezpiecznych relacji personelu z małoletnimi obowiązują wszystkich pracowników, stażystów i wolontariuszy. Znajomość i zaakceptowanie zasad są potwierdzone podpisaniem oświadczenia.

Rozdział I

Rozpoznawanie i reagowanie na czynniki ryzyka krzywdzenia małoletnich

§ 1.

1. Identyfikacja czynników ryzyka i wiedza o nich jest podstawowym warunkiem do wszczęcia działań zapobiegawczych.
2. Pracownicy SCPU posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka i symptomy krzywdzenia małoletnich.
3. Pracownicy SCPU znają i stosują zasady bezpiecznych relacji personel – małoletni ustalone w placówce.
4. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownicy SCPU podejmują rozmowę z opiekunami, przekazując informacje na temat dostępnej oferty wsparcia i motywując ich do szukania dla siebie pomocy.

Rozdział II

Procedury interwencji w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego

§ 2.

1. Zagrożenie bezpieczeństwa małoletnich może przybrać różne formy krzywdzenia:
 - 1) popełnienie przestępstwa na szkodę małoletniego (np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad małoletnim, itp.);
 - 2) inne formy krzywdzenia, niebędące przestępstwem, takiej jak np. krzyk, kary fizyczne, poniżanie, itp.;
 - 3) zaniedbanie potrzeb życiowych małoletniego (np. związanych z żywieniem, higieną czy zdrowiem).
2. Niejednokrotnie zachowania stanowiące tego rodzaju zagrożenie stanowią również znamiona czynów zabronionych ściganych na drodze prawnokarnej.
3. Zagrożenie bezpieczeństwa małoletniego może powstać na skutek popełnienia wobec niego czynu zabronionego lub czynu karalnego, którego dopuściła się:
 - 1) osoba dorosła;
 - 2) osoba nieletnia (krzywdzenie rówieśnicze).

§ 3.

1. Uzasadnione podejrzenie krzywdzenia małoletniego występuje wtedy, gdy:
 - 1) małoletni ujawnił pracownikowi SCPU fakt krzywdzenia;
 - 2) pracownik SCPU zaobserwował krzywdzenie;
 - 3) uzyskano informacje od osoby będącej bezpośrednim świadkiem krzywdzenia;
 - 4) małoletni ma na sobie ślady krzywdzenia (np. zadrapania, zasinienia, itp.), a zapytany odpowiada niespójnie i/lub chaotycznie lub/i popada w zakłopotanie bądź występują inne okoliczności mogące wskazywać na krzywdzenie.

§ 4.

Zasady podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu małoletniego

1. W przypadku powzięcia przez pracownika SCPU podejrzenia, że małoletni jest krzywdzony, lub zgłoszenia takiej okoliczności przez małoletniego lub jego opiekuna, pracownik SCPU ma obowiązek sporządzenia pisemnej notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji Dyrektorowi SCPU lub osobie upoważnionej przez Dyrektora.
2. Interwencję prowadzi Dyrektor SCPU lub osoba przez niego upoważniona, który informuje opiekunów o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia małoletniego do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinno-opiekuńczy, lub najbliższy ośrodek pomocy społecznej), następnie składa zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa do prokuratury/policji.
3. W przypadku podejrzenia, że życie małoletniego jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe). Poinformowania służb dokonuje pracownik SCPU, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu i następnie wypełnia kartę interwencji.

§ 5.

Procedury interwencji w przypadku podejrzenia działania na szkodę małoletniego przez osoby dorosłe

1. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie małoletniego przez osoby dorosłe Dyrektor SCPU lub osoba przez niego upoważniona przeprowadza rozmowę z małoletnim i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu, w szczególności z jego opiekunami.
2. Dyrektor SCPU lub osoba przez niego upoważniona organizuje spotkanie z opiekunami małoletniego, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb.
3. W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że opiekun małoletniego zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo, rodzina stosuje przemoc wobec małoletniego, należy poinformować właściwy ośrodek pomocy społecznej o potrzebie pomocy rodzinie, gdy niespełnianie potrzeb wynika z sytuacji ubóstwa, bądź – w przypadku przemocy i zaniedbania – konieczności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”.
4. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez pracownika SCPU, osoba ta zostaje niezwłocznie odsunięta od wszelkich form kontaktu z małoletnimi do czasu wyjaśnienia sprawy.
5. Dyrektor SCPU lub osoba przez niego upoważniona stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji.

6. W przypadku, gdy wobec małoletniego popełniono przestępstwo Dyrektor SCPU sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.

§ 6.

Procedury interwencji w przypadku podejrzenia działania na szkodę małoletniego przez rówieśników – innych małoletnich

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia małoletniego przez innego małoletniego należy przeprowadzić rozmowę z małoletnim poddawany krzywdzeniu, innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu, a także z opiekunami małoletniego celem ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne małoletniego.
2. Dyrektor SCPU lub osoba przez niego upoważniona organizuje spotkanie z opiekunami małoletniego, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb oraz o sposobach reakcji na zdarzenie (poinformowanie sądu rodzinnego, poinformowanie szkoły, poinformowanie opiekunów dziecka krzywdzącego).
3. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest małoletni w wieku od 13 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, należy ponadto poinformować właściwą miejscowo sąd rodzinny lub policję poprzez pisemne zawiadomienie.
4. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest małoletni w wieku powyżej lat 17, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas należy poinformować właściwą miejscowo jednostkę policji lub prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie.

§ 7.

1. Wszystkie osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych powzięły informację o krzywdzeniu małoletniego lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
2. W przypadku, gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa małoletniego zgłosili jego opiekunowie, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów małoletniego na piśmie.
3. Osobą odpowiedzialną za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach krzywdzenia małoletnich jest Dyrektor SCPU lub osoba przez niego upoważniona, który stara się ustalić przebieg zdarzenia, decyduje o podjęciu odpowiednich działań i podejmuje decyzję o zawiadomieniu policji, prokuratury, sądu rodzinnego, ośrodka pomocy społecznej o zagrożeniu małoletniego krzywdzeniem.

Rozdział III

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między małoletnim a personelem SCPU

§ 8.

Komunikacja z małoletnimi

1. W komunikacji z małoletnimi zachowuj cierpliwość i szacunek.
2. Szanuj prawo małoletnich do prywatności z ograniczeniami wynikającymi z innych przepisów prawa.

3. Bezwzględnie utrzymuj profesjonalną relację z małoletnim, każdorazowo rozważ, czy Twoja reakcja, komunikat bądź działanie wobec małoletniego są adekwatne do sytuacji, bezpieczne i uzasadnione.
4. Jeśli pielęgnacja i opieka higieniczna nad małoletnimi należą do Twoich obowiązków nie podejmuj innego niż niezbędny kontaktu fizycznego z małoletnim.
5. Unikaj zbędnego ryzyka. Pracując z małoletnimi upewnij się, że sprzęt i wyposażenie są używane w sposób zgodny z przeznaczeniem, a otoczenie jest bezpieczne
6. Zadbaj o to, aby być w zasięgu wzroku lub słuchu innych członków personelu, kiedy opiekujesz się osobami małoletnimi. W wyjątkowych i uzasadnionych sytuacjach, kiedy musisz zostać z małoletnim sam na sam, zawsze powiadom o tym inne osoby z personelu oraz poinformuj, w którym dokładnie miejscu będziesz przebywać wraz z małoletnim.
7. Działaj w sposób otwarty i przejrzysty dla innych, aby zminimalizować ryzyko błędnej interpretacji Twojego zachowania.
8. Bądź świadom cyfrowych zagrożeń i ryzyka wynikającego z rejestrowania Twoich własnych działań w internecie.

§ 9.

Zachowania niedozwolone wobec małoletnich

1. Nie wolno krzywdzić, zawstydząć, upokarzać, lekceważyć i obrażać małoletniego.
2. Nie wolno krzyczeć na małoletniego w sytuacji innej, niż wynikająca z bezpieczeństwa.
3. Nie wolno szturchać, popychać ani w jakikolwiek sposób naruszać integralności fizycznej małoletniego z ograniczeniami wynikającymi z innych przepisów prawa.
4. Nie wolno zachowywać się w obecności małoletnich w sposób niestosowny. Obejmuje to używanie wulgarnych słów, gestów i żartów, czynienie obraźliwych uwag, nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej oraz wykorzystywanie wobec małoletniego relacji władzy lub przewagi fizycznej (zastraszanie, przymuszanie, groźby), itp.
5. Nie wolno nawiązywać z małoletnim jakichkolwiek relacji romantycznych lub seksualnych ani składać mu propozycji o nieodpowiednim charakterze. Obejmuje to także seksualne komentarze, żarty, gesty oraz udostępnianie małoletnim treści erotycznych i pornograficznych bez względu na ich formę.
6. Nie wolno ujawniać informacji wrażliwych dotyczących małoletniego wobec osób nieuprawnionych. Obejmuje to wizerunek małoletniego, informacje o jego sytuacji rodzinnej, ekonomicznej, medycznej, opiekuńczej i prawnej, itp.
7. Nie wolno utrwalać wizerunku małoletniego (filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie) dla potrzeb prywatnych. Dotyczy to także umożliwienia osobom trzecim utrwalenia wizerunków małoletnich.
8. Nie wolno proponować małoletnim alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również używać ich w obecności małoletnich.
9. Nie wolno zapraszać małoletnich do swojego prywatnego mieszkania ani spotykać się z nimi poza godzinami pracy (kontakty przez prywatne kanały komunikacyjne i media).
10. Nie wolno nawiązywać kontaktów z małoletnimi znajdującymi się pod opieką placówki poprzez przyjmowanie bądź wysyłanie zaproszeń w mediach społecznościowych.
11. Nie wolno przyjmować pieniędzy ani prezentów od małoletniego oraz nie wolno dawać pieniędzy ani prezentów małoletniemu.
12. Nie wolno wchodzić w relacje jakiegokolwiek zależności wobec małoletniego, które mogłyby prowadzić do oskarżeń o popełnienie czynu zabronionego.
13. Wszystkie ryzykowne sytuacje, które obejmują zauroczenie małoletniego przez członka personelu lub członka personelu przez małoletniego, muszą być natychmiast zgłaszane

Dyrektorowi SCPU lub osobie przez niego upoważnionej. Jeśli jesteś ich świadkiem reaguj stanowczo, ale z wyczuciem, aby zachować godność osób zainteresowanych.

14. Jeśli będziesz świadkiem jakiegokolwiek z wyżej opisanych zachowań lub sytuacji ze strony innych dorosłych lub małoletnich niezwłocznie poinformuj o tym Dyrektora SCPU lub osobę przez niego upoważnioną i postąp zgodnie z obowiązującą procedurą interwencji.

Rozdział IV

Zasady ochrony wizerunku i danych osobowych małoletniego

§ 10.

1. SCPU zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. SCPU, uznając prawo do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku wszystkim osobom znajdującym się pod opieką placówki.
3. Na terenie SCPU obowiązuje bezwzględny zakaz używania przez osoby z personelu osobistych urządzeń rejestrujących (tj. telefony komórkowe, aparaty fotograficzne, kamery) w celu rejestrowania wizerunku osób znajdujących się pod opieką SCPU.

Rozdział V

Zasady i sposób udostępniania Standardów ochrony małoletnich

§ 11.

1. Standardy ochrony małoletnich obowiązujących w SCPU opracowane zostały w dwóch wersjach:
 - 1) Wersja pełna;
 - 2) Wersja skrócona – przeznaczona dla małoletnich i zawierająca istotne informacje dostosowane do grupy odbiorców.
2. Treść Standardów ochrony małoletnich obowiązujących w SCPU jest ogólnie dostępna i została opublikowana na stronie internetowej SCPU <http://scpu.szczecin.pl>.
3. Treść Standardów ochrony małoletnich dostępna jest do wglądu w formie wydruku w sekretariacie SCPU, na Dyżurce i w Punkcie konsultacyjnym